

Організація бухгалтерського обліку і аналізу зобов'язань в компаніях з управління активами

Метою статті є оцінка стану організації бухгалтерського обліку і аналізу зобов'язань в компаніях з управління активами та надання пропозицій щодо їх удосконалення. Проведено аналіз фінансової звітності компаній з управління активами Дніпропетровської області. Визначено обсяг і структуру зобов'язань та забезпечень компаній з управління активами за 2015 рік. З'ясовано економічну сутність забезпечень та розкрито засади відображення їх в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності згідно вимог МСФЗ. Запропоновано форму складання робочого управлінського балансу для проведення аналізу фінансового стану компаній з управління активами. На основі даних робочого управлінського балансу розраховані показники фінансового стану компаній з управління активами, що значно покращило значення фінансових коефіцієнтів. Запропоновано елементи облікової політики, які суттєво підвищать якість облікового процесу, сприятимуть уніфікації методології бухгалтерського обліку у компаніях з управління активами та забезпечать користувачів фінансової звітності достовірною та обґрунтованою інформацією про фінансовий стан підприємства та його платоспроможність.

Ключові слова: компанії з управління активами, зобов'язання, забезпечення, організація обліку, аналіз, показники фінансового стану, облікова політика.

О.В. УСАТЕНКО

(ГВУЗ «Национальный горный университет», г. Днепр, Украина)

Организация бухгалтерского учета и анализа обязательств в компаниях по управлению активами

Целью статьи является оценка состояния организации бухгалтерского учета и анализа обязательств в компаниях по управлению активами и предоставления предложений по их совершенствованию. Проведен анализ финансовой отчетности компаний по управлению активами Днепропетровской области. Определен объем и структура обязательств и обеспечений компаний по управлению активами за 2015 год. Определена экономическая сущность обеспечений и раскрыто порядок отражения их в бухгалтерском учете и финансовой отчетности в соответствии с требованиями МСФО. Предложено форму составления рабочего управленческого баланса для проведения анализа финансового состояния компаний по управлению активами. На основе данных рабочего управленческого баланса рассчитаны показатели финансового состояния компаний по управлению активами, что значительно улучшило значения финансовых коэффициентов. Предложены элементы учетной политики, которые существенно повысят качество учетного процесса, будут способствовать унификации методологии бухгалтерского учета в компаниях по управлению активами, и обеспечат пользователей финансовой отчетности достоверной и обоснованной информацией о финансовом состоянии предприятия и его платежеспособности.

Ключевые слова: компании по управлению активами, обязательства, обеспечения, организация учета, анализ, показатели финансового состояния, учетная политика.

O.V. USATENKO

(State Higher Education Institution 'National Mining University', Dnipro, Ukraine)

Organization of Accounting and Analysis of Commitments in the Asset Management Companies

The object of the article is the state assessment of organization of accounting and analysis of commitments in the asset management companies and the provision of proposals on its improvement. The analysis of financial

statements of asset management companies of Dnipropetrovsk region was held. The scope and structure of commitments and provisions of asset management companies for the year 2015 were determined. Economic substance of provisions was figured out and principles of their reflection in accounting and financial reporting were disclosed in accordance with requirements of International Financial Reporting Standards. Form of operating balance sheet statement composition for carrying-out of financial condition analysis of asset management companies was proposed. Based on the data obtained from the operating balance sheet statement, the calculated indicators of financial condition of asset management companies essentially improved the value of financial ratios. Also were proposed the accounting policies components that will significantly improve the quality of accounting process, will help to unify accounting methodology in asset management companies and will provide users of financial statements with accurate and appropriate information about the financial statement of the enterprise and its ability to pay.

Keywords: *asset management companies, commitments, provisions, organization of accounting, analysis, indicators of financial condition, accounting policies.*

Постановка проблеми. Наразі спостерігається стійкий інтерес потенційних інвесторів до функціонування фінансових установ та компаній з управління активами венчурних фондів. Нестабільність на світових фінансових ринках, постійна конкуренція, невизначеність умов діяльності, зростання темпів інфляції і нестача коштів змушують фінансові інститути шукати нові інструменти для залучення додаткового фінансування [4, с. 224]. Завдяки цьому відбувається бурхливий розвиток діяльності з управління активами. Сучасні економічні умови здійснення господарської діяльності викликають необхідність використання господарюючими суб'єктами окрім власного капіталу, ще й позикового, залучення якого призводить до виникнення зобов'язань. Наявність зобов'язань – це нормальний стан діяльності, оскільки вони є основною ланкою взаємозв'язків між суб'єктами господарювання. Але, на сьогоднішній день не приділяється достатньої уваги питанням організації обліку поточних зобов'язань компаній з управління активами, внаслідок чого погіршується стан обліку, спотворюється інформація про фінансове становище управителя активами, ускладнюються розрахунки, внаслідок чого приймаються нераціональні управлінські рішення.

Таким чином, загальна проблема, якій присвячено дослідження, полягає в удосконаленні методики організації бухгалтерського обліку і аналізу зобов'язань в компаніях з управління активами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сутності зобов'язань та методики їх обліку, контролю і аналізу присвячені праці багатьох науковців. Зокрема, варто виділити праці таких вчених, як: Ф.Ф. Бутинця [1], С.Ф. Голова [3], І.В. Орлова [10], Є.В. Мниха [9], В.Ф. Палія [11], Я.В. Соколова [13], Н.П. Михайлишин [7], В.В. Сопко, В.П. Завгороднього [14]. Однак, незважаючи на велику кількість наукових праць і проведених досліджень існує проблема недосконалості методики організації бухгалтерського обліку і аналізу зобов'язань в компаніях з управління активами.

Метою статті є оцінка стану організації бухгалтерського обліку і аналізу зобов'язань в

компаніях з управління активами та надання пропозицій щодо їх удосконалення.

Методика дослідження. Для виконання поставленого завдання в процесі дослідження використано наступні методи: економіко-статистичний, дедукції, монографічний, графічний та експериментальний.

Виклад основних результатів дослідження. Зобов'язання компаній з управління активами – це розрахункові відносини між компаніями з управління активами (далі – КУА) та іншими суб'єктами господарювання, у тому числі венчурними фондами з управління у процесі господарської та венчурної діяльності, а також власними працівниками, які є джерелом формування фінансових ресурсів діяльності компаній та мають бути погашені шляхом передачі активів або наданням послуг. Зобов'язання, як об'єкт бухгалтерського обліку, впливають на ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, оскільки бухгалтерський облік є джерелом необхідної інформації, якісна діагностика якої відіграє важливу роль у залученні інвестицій, завдяки отримання даних щодо привабливості, прибутковості та ефективності вкладання грошових коштів. Компанія з управління активами, як господарюючий суб'єкт, повинна організувати таку систему бухгалтерського обліку зобов'язань, яка швидко та якісно фіксувала б дані та створювала інформаційний простір щодо наявності та руху зобов'язань. Раціональна організація бухгалтерського обліку зобов'язань компаній з управління активами допоможе не тільки у покращенні фінансового стану, а також у розробці стратегії управління зобов'язаннями, що буде сприяти формуванню репутації надійного і відповідального партнера, що дуже важливо для управителя активами. Дослідження фінансової звітності КУА Дніпропетровської звітності показало, що зобов'язання КУА майже повністю складаються з поточних зобов'язань та забезпечення, з 15 КУА тільки одна – ТОВ «КУА» «ПРАЙМ ЕССЕТС МЕНЕДЖМЕНТ», мала довгострокові зобов'язання. На рис. 1 показано обсяг поточних зобов'язань і забезпечень КУА Дніпропетровської області за 2015 рік.

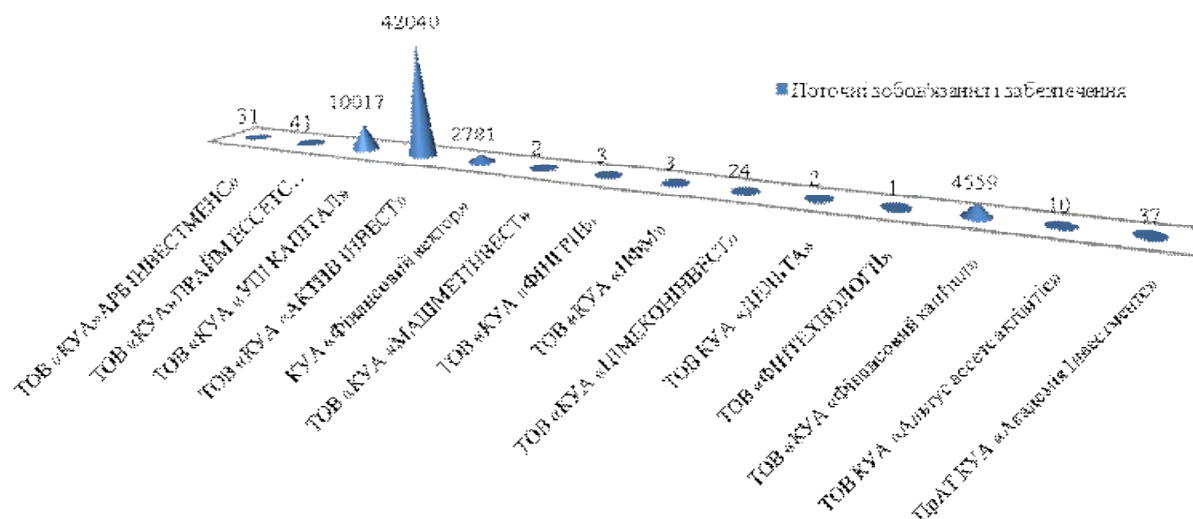

Рис. 1. Обсяг поточних зобов'язань і забезпечень КУА Дніпропетровської області за 2015 рік, тис. грн.
Джерело: складено автором за даними [6].

Обсяг поточних зобов'язань і забезпечень коливається від 1 до 42040 тис. грн., що свідчить про різну стратегію діяльності КУА, та різну інвестиційну потужність. За Б. Райаном: «Організацію можна представити як сукупність зобов'язань, які лежать в основі діяльності будь-якого господарюючого суб'єкта. Зобов'язання визначають реальне становище підприємства та рамки, в яких воно може

функціонувати. З цього випливає, що система зобов'язань кожної організації визначає її потенціал [12, с. 59]. На рис. 2 показана структура поточних зобов'язань та забезпечень компаній з управління активами, яка відображає не тільки їх поточний фінансовий стан, а також надає інформативну базу для загального аналізу ринку позикового капіталу.

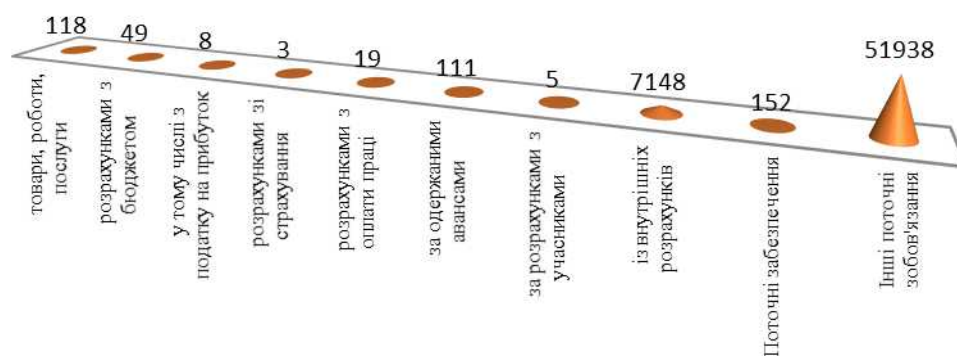

Рис. 2. Структура поточних зобов'язань і забезпечень КУА Дніпропетровської області за 2015 рік, тис. грн.

Джерело: складено автором за даними [14].

Рис. 2 показує, що в розрізі аналітики поточного фінансування компанії з управління активами, в основному, використовують інші поточні зобов'язання, зобов'язання із внутрішніх розрахунків, поточні забезпечення, кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги, зобов'язання за розрахунками з бюджетом. Організація системи бухгалтерського обліку зобов'язань КУА повинна враховувати визначену структуру поточних зобов'язань і забезпечень, що дозволить запобігти негативних чинників при формування ресурсів у процесі прийняття управлінських рішень. Метою фінансового управління КУА є досягнення сталого розвитку, для чого необхідно збільшувати активи шляхом залучення фінансових ресурсів. І тому, така структура поточних зобов'язань і забезпечень

показує, що з одного боку КУА зменшує свої витрати на фінансування власних активів, а з іншого – свідчить про наявність проблем у діяльності КУА стосовно розрахунків з бюджетом.

В своїх працях В.О. Ганусич визначає дискусійним питання віднесення забезпечень до зобов'язань. Забезпечення характеризуються невизначеним строком та сумою погашення, тобто вони виступають особливим видом зобов'язань. Останні ж, у свою чергу, мають фіксовану дату погашення та суму, яку необхідно сплатити [2, с. 239]. Дійсно, з МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» слідує, що забезпечення доцільно відрізнити від інших видів зобов'язань, тому що існує певна невизначеність щодо сум та часу їх погашення. Адже інформація про

інші поточні зобов'язання фіксується в угоді з постачальниками та іншими кредиторами [8]. В цьому стандарті також визначено, що забезпечення визнаються зобов'язаннями, якщо їх можливо достовірно оцінити, але з самого визначення «забезпечення» зрозуміло, що немає можливості їх реально оцінити. Тому, враховуючи те, що більшість КУА складають свою звітність згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності, некоректно визнавати забезпечення зобов'язаннями, адже КУА не володіє достатньої кількості інформації про них. В Плані рахунків бухгалтерського обліку забезпечення відображаються на рахунках 4 класу «Власний капітал та забезпечення зобов'язань», відтак доцільно було б відображати в робочому управлінському

балансі забезпечення КУА в I розділі пасиву балансу, у складі власного капіталу. Отже, економічна сутність забезпечень в тому, що вони є резервуванням, накопиченням коштів для покриття майбутніх витрат. Доцільність запропонованого проаналізовано на прикладі ТОВ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «АКТИВ ІНВЕСТ», яка по Дніпропетровській області за 2015 рік мала найбільш великий обсяг поточних зобов'язань та забезпечень. У таблиці 1 наведено баланс КУА за 2015 рік, де забезпечення відображаються в II розділі пасиву балансу у складі зобов'язань та у таблиці 2 – робочий управлінський баланс, де забезпечення будуть відображатися в I розділі пасиву балансу, у складі власного капіталу.

Таблиця 1

Скорочений баланс ТОВ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «АКТИВ ІНВЕСТ» за 2015 рік

Актив		Пасив	
розділ	сума, тис. грн.	розділ	сума, тис. грн.
I. Необоротні активи, в тому числі: - основні засоби	4 4	I. Власний капітал, в тому числі: - зареєстрований (пайовий) капітал; - капітал у дооцінках; - резервний капітал; - нерозподілений прибуток.	139326 8000 131287 13 26
II. Оборотні активи, в тому числі: - дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги; - дебіторська заборгованість з бюджетом; - поточні фінансові інвестиції; - гроші та їх еквіваленти.	181363 14 2 181335 12	II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	-	III. Поточні зобов'язання і забезпечення, в тому числі: - кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги; - кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом; - кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці; - кредиторська заборгованість за одержаними авансами; - поточні забезпечення.	42041 25 1 9 2 42004
Баланс	181367	Баланс	181367

Джерело: складено автором за даними [14].

Таблиця 2

Робочий управлінський баланс ТОВ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «АКТИВ ІНВЕСТ» за 2015 рік

Актив		Пасив	
розділ	сума, тис. грн.	розділ	сума, тис. грн.
I. Необоротні активи, в тому числі: - основні засоби	4 4	I. Власний капітал, в тому числі: - зареєстрований (пайовий) капітал; - капітал у дооцінках; - резервний капітал; - нерозподілений прибуток; - поточні забезпечення.	181330 8000 131287 13 26 42004

II. Оборотні активи, в тому числі: - дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги; - дебіторська заборгованість з бюджетом; - поточні фінансові інвестиції; - гроші та їх еквіваленти.	181363 14 2 181335 12	II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	-
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття	-	III. Поточні зобов'язання і забезпечення, в тому числі: - кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги; - кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом; - кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці; - кредиторська заборгованість за одержаними авансами.	37 25 1 9 2
Баланс	181367	Баланс	181367

Джерело: складено автором.

Складений робочий управлінський баланс у таблиці 2, в якому забезпечення КУА відображено в I розділі пасиву балансу, у складі власного капіталу, показав не тільки зменшення обсягу зобов'язань та збільшення суми власного капіталу, а також суттєво змінив показники фінансового стану компанії.

У таблиці 3 наведені розрахунки показників фінансового стану ТОВ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «АКТИВ ІНВЕСТ», які розраховані на основні запропонованого робочого управлінського балансу.

Таблиця 3

Показників фінансового стану ТОВ «КОМПАНІЯ З УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ «АКТИВ ІНВЕСТ», розраховані на основні запропонованого робочого управлінського балансу

Показник фінансового стану	Розрахунок	Нормативне значення	Розрахункове значення		Відхилення
			На основі річного балансу за 2015 р.	На основі робочого управлінського балансу за 2015 р.	
Коефіцієнт автономії	$\text{Кавт} = \frac{\text{Вк}}{\text{А}}$	60 — 40%	0,76	0,99	0,23
Коефіцієнт фінансування	$\text{Кфін} = \frac{\text{Зк}}{\text{Вк}}$	< 1	0,30	0,23	-0,07
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$\text{Кмвк} = \frac{(\text{Вк} + \text{Зк} - \text{На})}{\text{Вк}}$	1	1,3	1	-0,3
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\text{Ка.л.} = \frac{\text{гр.кошти}}{\text{Зп}}$	> 0,2	0,0002	0,3	0,2998
Коефіцієнт покриття	$\text{Кп.} = \frac{\text{Аоб.}}{\text{Зп}}$	> 2,0 – 2,5	4,31	4901,70	4897,39

Джерело: розроблено автором.

Використання для аналізу фінансового стану КУА запропонованого робочого управлінського балансу значно покращило значення фінансових коефіцієнтів. Зокрема, відбулось збільшення коефіцієнта автономії, що означає підвищення фінансової стійкості компанії, та є дуже важливим для аналізу діяльності управління активами венчурних фондів. Компаніям з управління активами з високою часткою власного капіталу венчурні фонди довіряють управління своїми активами охочіше, бо КУА з більшою ймовірністю може погасити борги за рахунок власних коштів. Коефіцієнт фінансування зменшився на 0,07,

що означає більшу фінансову стійкість компанії, коефіцієнт маневреності власного капіталу досяг свого нормативного значення. Коефіцієнт абсолютної ліквідності показав, що 30 % своїх зобов'язань компанія готова негайно погасити. Розрахунок коефіцієнту покриття показав значне перевищення оборотних активів розміру короткострокових зобов'язань, що вказує на проблему неефективного використання компанією свого майна. Так як більшість КУА складають свою звітність згідно Міжнародних стандартів фінансової звітності, та враховуючи економічну сутність забезпечень,

узагальнення інформації про фінансовий стан компаній з управління активами пропонуємо проводити з використанням показників, отриманих на основі робочого управлінського балансу, де забезпечення КУА відображено в I розділі пасиву балансу, у складі власного капіталу.

Документальним підтвердженням відносин між КУА та фондами в управлінні є договір. Компанія з управління активами здійснює управління активами венчурних фондів на підставі договору про управління активами таких фондів, діє від імені та в інтересах фондів за його рахунок та відповідно до умов зазначеного договору. Укладання такого договору сприяє виникненню юридичного зобов'язання КУА перед фондами та навпаки. Наявність такого документального підтвердження зобов'язань, як договір про управління активами залежить від виду венчурного фонду. Договір про управління активами корпоративного інвестиційного фонду укладається між КУА і спостережною радою корпоративного інвестиційного фонду та затверджується загальними зборами акціонерів цього фонду. Управління активами пайового інвестиційного фонду компанія з управління активами здійснює від власного імені без укладання відповідного договору. Укладання такого договору сприяє виникненню юридичного зобов'язання КУА перед фондами, яке не відображається ні в бухгалтерському обліку, ні в фінансовій звітності КУА. Зобов'язання з'явиться в обліку компанії лише тоді, коли компанія та венчурні фонди в управлінні перейдуть до виконання взятих на себе обов'язків, та відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання» оцінка зобов'язань буде достовірно визначена й існуватиме ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Така невідповідність правового та бухгалтерського законодавства призводить до спотворення інформації про фінансове становище компанії, і як наслідок – прийняття нерациональних

управлінських рішень. Цього можна уникнути шляхом відображення зобов'язань, що юридично виникли, на забалансовому рахунку. Оскільки господарські відносини між КУА та фондами в управлінні ще не почалися, розглянуте зобов'язання можна характеризувати як непередбачене. Воно має бути відображене на відповідному забалансовому рахунку і розкрито в Примітках до фінансової звітності. Згідно з П(С)БО 11 «Зобов'язання» по кожному виду непередбачених зобов'язань у примітках до фінансової звітності наводиться така інформація як короткий опис зобов'язання і його сума та невизначеність стосовно суми чи терміну погашення. Непередбачені зобов'язання, які стануть реальними, якщо відбудеться або не відбудеться певна подія в майбутньому, обліковуються згідно Плану рахунків на забалансовому рахунку 042 «Непередбачені зобов'язання». Після початку господарських відносин між КУА та венчурними фондами, юридичне зобов'язання набуває усіх критеріїв відповідності об'єкту бухгалтерського обліку, їх потрібно виключити з позабалансового рахунку і відображати на балансових рахунках та у фінансовій звітності компанії. Такий порядок відображення зобов'язань КУА забезпечить внутрішніх користувачів фінансової звітності достовірною та обґрунтованою інформацією про фінансовий стан і платоспроможність компанії з управління активами.

Результати проведеного дослідження стану організації бухгалтерського обліку та аналізу зобов'язань у компаніях з управління активами свідчать про наявність недоліків та необхідність врахування особливостей венчурної діяльності. Відтак для забезпечення стабільної роботи компаній з управління активами, що буде як попереджувальний захід, в установчих документах КУА та в наказі про облікову політику пропонуємо зазначити ряд елементів, які показані на рис. 3.

Рис. 3. Основні елементи наказу про облікову політику щодо обліку зобов'язань компанії з управління активами

Джерело: розроблено автором.

Висновки. Підсумовуючи результати проведеного дослідження, слід відмітити що організація обліку поточних зобов'язань є важливим елементом ефективного функціонування компанії. Це складний і відповідальний процес, від якого залежить достовірність і своєчасність інформації щодо виникнення та погашення зобов'язань. Запропоновані елементи облікової політики значно підвищують якість облікового процесу, сприятимуть уніфікації методології бухгалтерського обліку компаній з управління активами та забезпечать користувачів фінансової звітності достовірною та обґрунтованою інформацією про фінансовий стан підприємства та його платоспроможність. Результатом буде створення ефективного інформаційного забезпечення управління діяльністю компанією з управління активами.

4 Список використаних джерел

1. Бутинець, Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: підруч. [для студ. спеціальності «Облік і аудит» вищ. навч. закл.] / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 832 с.
2. Ганусич, В. О. Вдосконалення обліку поточних зобов'язань [Текст] / В. О. Ганусич, М. І. Лоя // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка. – 2015. – Вип. 1(1). – С. 238-241.
3. Голов, С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами: приклад та коментарі [Текст]: практ. посібник / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – К., 2006 – 860 с.
4. Дрига, О. П. Изменение финансово-имущественного состояния компании в процессе секьюритизации ее активов [Текст] / О.П. Дрига, В. А. Иваненко // Государственное управление. Электронный вестник. – 2015. – № 52. – С. 224-243. – Режим доступа к журналу: <http://e-journal.spa.msu.ru>
5. Камінська, Т. Г. Організація інформаційно-аналітичного забезпечення управління дебіторською заборгованістю підприємства [Текст] / Т. Г. Камінська // Облік і фінанси АПК. – 2008. – № 4. – С. 81-86.
6. Компанії з управління активами Дніпропетровської області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua/companyandfunds/amc/dnipropetr.htm>
7. Михайлишин, Н. П. Сутність зобов'язань та їх класифікація: економічний та правовий аспект / Н. П. Михайлишин // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2012. – № 2(3). – С. 130-135 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economics.opu.n3.html>
8. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» від 01.01.2012 р. № 929_05 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_051
9. Мних, Є. В. Аналіз і контроль в системі управління капіталом підприємства [Текст] / Є. В. Мних, А. Д. Бутко, О. Ю. Большакова, Г. О. Кравченко, Г. І. Никонович. – К.: КНЕУ, 2005. – 232 с.
10. Орлов, І. В. Сутність поняття «Зобов'язання»: Аналіз наукових джерел [Текст] / І. В. Орлов // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. – 2010. – № 1. – С. 249.
11. Палий, В. Ф. Финансовый учет [Текст]: Учеб. пособие в 2-х ч. / В. Ф. Палий, В. В. Палий. – М.: ФБК-ПРЕСС, 1998. – Ч. 1. – 304 с.

12. Райан, Б. Стратегический учет для руководителя [Текст] / Б. Райан; пер. с англ. под ред. В. А. Микрюкова. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1998. – 616 с.

13. Соколов, Я. В. Обязательство: что это? / Я. В. Соколов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.buh.ru/document-790

14. Сопко, В. В. Організація бухгалтерського обліку, економічного контролю та аналізу [Текст] / В. В. Сопко, В. П. Завгородній. – К.: КНЕУ, 2005. – 260 с.

4 References

1. Butynets, F. F. and others. (2006). *Bukhhalterskiy finansovyi oblik [Accounting]* (ed. by prof. F. F. Butynets). Zhytomir: PP «Ruta».
2. Hanusych, V. O. & Loia, M. I. (2015). Vdoskonalennia obliku potochnykh zoboviazan [Improving the accounting of current liabilities]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriya: Ekonomika*, No. 1(1), 238-241.
3. Holov, S. F. & Kostuchenko, V. M. (2006). *Bukhhalterskiy oblik za mizhnarodnymi standartamy: pryklad ta komentari [Accounting according to international standards: an example and comments]*. Kyiv: Libra.
4. Driha, O. P. & Ivanenko, V. A. (2015). Izmenenie finansovo-imuschestvennogo sostoyaniya kompanii v protsesse sekuritizatsii ee aktivov [Changing of financial and property status of the company in the process of securitization of its assets]. *Gosudarstvennoe upravlenie. Elektronnyi vestnik*, No. 52, 224-243. Retrieved from <http://e-journal.spa.msu.ru>
5. Kaminska, T. H. (2008). Orhanizatsiia informatsiino-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia debitorskoio zaborhovanistiu pidpriemstva [Organization of information and analytical support for management of accounts receivable of the company]. *Oblik i finansy APK*, No. 4, 81-86.
6. Kompanii z upravlinnia aktyvamy Dnipropetrovskoi oblasti [Companies of the Dnipropetrovsk region that specializes on the asset management]. Retrieved from <http://www.uaib.com.ua/companyandfunds/amc/dnipropetr.htm>
7. Mykhailyshyn, N. P. (2012). Sutnist zoboviazan ta yikh klasyfikatsiia: ekonomichniy ta pravoviy aspekt [The essence of liabilities and their classification, economic and legal aspects]. *Ekonomika: realii chasu. Naukovyi zhurnal*, No. 2(3), 130-135. Retrieved from <http://www.economics.opu.n3.html>
8. IAS 37 – Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets. Retrieved from http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_051
9. Mnykh, Ye. V., Butko, A. D., Bolshakova, O. Yu., Kravchenko, H. O., Nykonovych, H. I. (2005). *Analiz i kontrol v systemi upravlinnia kapitalom pidpriemstva [Analysis and control in the system management of the company capital]*. Kyiv: KNEU.
10. Orlov, I. V. (2010). Sutnist poniattia «Zoboviazannia»: Analiz naukovykh dzherel [The essence of the concept of «obligation»: analysis of scientific sources]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Seriya: Ekonomichni nauky*, No. 1, 249.
11. Paliy, V. F. & Paliy, V. V. (1998). *Finansovyi uchet [Accounting]* (In two parts. Part 1). Moskva: FVK-PRESS.
12. Raian, B. (1998). *Stratehicheskiy uchet dlia rukovoditelia [Strategic accounting for the head]*. (ed. by V. A. Mikriukova). Moskva: Audyt, YuNYTY.
13. Sokolov, Ya. V. Obiazatelstvo: chto eto? [Obligation: What it is?]. Retrieved from www.buh.ru/document-790
14. Sopko, V. V. & Zavhorodnii, V. P. (2005). *Orhanizatsiia bukhalterskoho obliku, ekonomichnoho kontroliu ta analizu [Organization of accounting, economic control and analysis]*. Kyiv: KNEU.